

Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ

π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

α) Η θεολογία, ως λόγος για κάποιον θεό, απαντά σε διάφορες θρησκείες, ακόμη και στις πρωτόγονες. Στην αρχαία ελληνική σκέψη αναπτύχθηκε η θεολογία, που στηριζόταν στον ανθρώπινο λόγο. Όμως, η χριστιανική Θεολογία ως εμπειρία και καταγραφή προσωπικής κοινωνίας με τον Θεό της χριστιανικής αποκαλύψεως, ο οποίος «εφανέρωθη εν σαρκί, εδικαιώθη εν Πνεύματι, ώφθη αγγέλους, εκηρύχθη εν έθνεσιν, επιστεύθη εν κόσμω, ανελήφθη εν δόξη» (Α΄ Τιμ. 3,16) είναι εντελώς διαφορετική. Πρόκειται για πνευματικό γεγονός άλλης τάξεως.

β) Κι ενώ πολλοί άγιοι Πατέρες και εκκλησιαστικοί συγγραφείς έγραψαν σπουδαία θεολογικά συγγράμματα, σε τρεις από αυτούς αποδόθηκε το προσωνύμιο «θεολόγος»: στο σήμερα εορταζόμενο άγιο Ιωάννη Θεολόγο, επιστήθιο φίλο του Κυρίου, τον Γρηγόριο Θεολόγο (4^{ος} αι.) και τον Συμεών το Νέο Θεολόγο (10^{ος} αι.). Και οι τρεις, ενώ έζησαν σε διαφορετικές εποχές, γεύτηκαν την παρουσία του Θεού δια της ακτίστου χάριτος και είχαν ανάλογες πνευματικές εμπειρίες. Εν συνεχεία θεοπνεύστως και απλανώς περιέγραψαν τις εμπειρίες αυτές στα συγγράμματά τους, συχνά με ποιητικό και συμβολικό τρόπο.

γ) Ο Ιωάννης Θεολόγος, ως αγαπημένος μαθητής του Χριστού, βίωσε πολλά θαυμαστά γεγονότα κοντά του. Πολλά από αυτά διέσωσε στο ευαγγέλιο και τις επιστολές του, ενώ παρέλειψε άλλα. Στην Αποκάλυψη περιγράφει επίσης τα έσχατα ως παρόντα, την ανηφορική πορεία της Εκκλησίας, τη διαρκή πάλη των χριστιανών με τον αρχέκακο όφι, το διάβολο, και το θρίαμβο με την έλευση της Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου. Πάντως όσα έγραψε αρκούν, για να πιστέψουμε πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός ο Υιός του Θεού και «ίνα πιστεύοντες ζώήν έχωμεν εν τω ονόματι αυτού» (βλ. Ιωάν. 20,31).

δ) Αναφέρεται σχετικά στη σημερινή περικοπή: «Υπάρχουν κι άλλα πολλά που έκανε ο Ιησούς, που, αν γραφτούν ένα προς ένα, ούτε ο κόσμος ολόκληρος δε θα χωρούσε τα βιβλία που θα ‘πρεπε να γραφτούν» (Ιωάν. 21,25). Εδώ σαφώς υπάρχει κάποια υπερβολή, που φανερώνει το πλήθος των πεπραγμένων από τον Κύριο, όπως σημειώνει ο ερμηνευτής Ζιγαβινός. Κι από την άλλη επισημαίνει ότι, «ου χωρεί αυτά ο κόσμος... ου δια πλήθος συγγραμμάτων, αλλά δια μέγεθος πραγμάτων»!

ε) Και πράγματι, πώς να κατανοήσει κάποιος την πνευματική δύναμη της χριστιανικής αγάπης, την οποία περιγράφει ο Ιωάννης στο ευαγγέλιο και τις επιστολές

του, όταν καθημερινά δηλητηριάζει τη ζωή του με φθόνο, αδικία και μίσος; Πώς να αντιληφθεί το νόημα της φοβερής, σαγηνευτικής και επίκαιρης Αποκάλυψης, όταν βλέπει τη ζωή του μόνο εγκοσμιοκρατικά και οικονομοκεντρικά; Όμως, ο φιλόκαλος αναγνώστης της, ως μαθητής των αγίων, ασκούμενος με υπομονή κατανοεί ότι, η Εκκλησία ως χώρος χάριτος και αγιασμού πορεύεται εντός της ιστορίας μέσα από πλείστους πειρασμούς, κινδύνους, εμπόδια και δεινά. Κατανοεί επίσης ότι στην Αποκάλυψη καταδικάζεται με δριμύτητα η θεοποίηση κάθε εξουσίας: πολιτικής, οικονομικής και ιδεολογικής, όπως σημειώνει σύγχρονος στοχαστής.

στ) Τελικά το μήνυμα της χριστιανικής αγάπης εκ μέρους του Θεού είναι δεδομένο, αλλά εκ μέρους του ανθρώπου είναι ζητούμενο μέσα από μια δραματική πορεία αστοχίας, αλλοτρίωσης, μετάνοιας και αγιασμού. Ο Κλήμης Αλεξανδρεύς διηγείται, ότι σε κάποια πόλη ο Ιωάννης είχε βαπτίσει ένα νέο και τον εμπιστεύθηκε στον επίσκοπό της. Σε επόμενη επίσκεψή του πληροφορήθηκε, ότι ο νέος έγινε αρχηγός ληστών. Τότε, για να τον συναντήσει, παραδόθηκε στους ληστές. Ο αρχηγός τους, δηλαδή ο νέος, μόλις τον αντίκρουσε τράπηκε από ντροπή σε φυγή. Εκείνος τον ακολουθούσε λέγοντας: «Γιατί φεύγεις παιδί μου; Έχεις ακόμα ελπίδα ζωής. Αν χρειαστεί θα πεθάνω για σένα. Ο Κύριος με έστειλε, πίστεψέ με». Συντετριμμένος ο νέος πέταξε τα όπλα και με δάκρυα στα μάτια έπεσε στα πόδια του ζητώντας συγχώρηση. Ταυτόχρονα έκρυβε το δεξί του χέρι, με το οποίο είχε διαπράξει πλήθος αμαρτιών. Τότε ο άγιος Ιωάννης πήρε το χέρι αυτό, που είχε καθαρθεί από τη μετάνοια και το κατασπαζόταν! Τον οδήγησε στην Εκκλησία, προβάλλοντάς τον ως παράδειγμα έμπρακτης μετάνοιας.

ζ) Ο ευαγγελιστής Ιωάννης είχε αλλοιωθεί από τη θεία αγάπη και μέχρι τα βαθιά γεράματα δίδασκε: «Παιδιά μου, αγαπάτε αλλήλους». Έλεγε ο Γέροντας Παΐσιος: «Μήπως ο Χριστός αγαπούσε τον Ιωάννη περισσότερο από τους άλλους μαθητές; Όχι, αλλά ο Ιωάννης αγαπούσε τον Χριστό περισσότερο από ό, τι οι άλλοι μαθητές, και γι' αυτό καταλάβαινε την αγάπη του Χριστού καλύτερα. Είχε πολλή χωρητικότητα και χωρούσε την αγάπη του Χριστού. Και όσο περισσότερη αγάπη του έδινε ο Χριστός, τόσο περισσότερο του έλειωνε την καρδιά». Όποιος ανοίξει τα μάτια της ψυχής και διώξει το νέφος των παθών, κατανοεί την αγάπη του Θεού και τηρεί φιλότιμα τις εντολές του. Δε φοβάται δουλικά τα σημεία των καιρών, αλλά προσμένει με πόθο την ανατολή «του Αστέρος του λαμπρού, του πρωϊνού» (βλ. Αποκ. 22,16).